

OSTPRICKEN

NR 3 • 2025

Kurser och föredrag

**NYRENOVERADE
Båkar i
ytterskären**

VINDEN ÄR FRI

• EN TIDNING FÖR DIG I SVENSKA KRYSSARKLUBBEN STOCKHOLM •

FÖRSÄKRINGAR SOM MATCHAR DITT BÅTLIV!

NÅ OSS PÅ
TELEFON OCH EMAIL:
+46 303-44 50 00
INFO@PANTAENIUS.SE

PANTAENIUS
SPECIALIST PÅ BÅTFÖRSÄKRINGAR

Svenska Kryssarklubben
Stockholmskretsen

OSTPRICKEN

Nr 3, 2025 Årgång 46

Redaktör

Carina Lernhagen Matz
ostpricken@sxx.se

Ansvarig utgivare

Göran Holmqvist

Stockholmskretsens kansli
www.sxx.se/stockholmskretsen
Hanna Anderin
08-716 22 50
stockholmskretsen@sxx.se
Box 1158, 131 26 Nacka Strand
Besöksadress
Cylindervägen 12, Nacka Strand

Tryckeri

Ljungbergs Tryckeri AB, Klippan

Annonser

Anne-Louise Fröding
070-522 14 73
annelouise.froding@gmail.com

Sänd gärna in egna texter och bilder.
Max 2 500 tecken inkl blanksteg.
Bilder högupplösta i 300 dpi. För
insänt, ej beställt, material
ansvaras ej.

Innehåll

Svenska Stenarna, sid 8-9
Fasta sjömärken går att lita på, sid 10
Höstens kursprogram, sid 12-13
Teknikkvällar, sid 14
Vindens kraft – ett kåseri, sid 21
Pejling – aktuellt, sid 16-17

Omslag

Princess Svanevit på fin
styrbordsbog. Nu är hon K-märkt.
Foto Malcolm Hanes

Nästa nummer 6 oktober

MIX
Papper | Bidrar till
ansvarsfyllt skogsbruk
www.fsc.org
FSC® C092682

Sedan maj i år har antalet gps-störningar i Östersjön ökat markant. Det är allvarligt och har betydelse för oss i nöjesbåt. Allvaret underströks när Sjöfartsverket i mitten av juni gick ut med ett meddelande: "Sjöfartsverket uppmanar den som beger sig ut till sjöss att vara extra uppmärksam. Ökad medvetenhet ger ökad sjösäkerhet." Samma budskap i SVT Nyheter/Stockholm den 10 juli, fast från MSB och med kommentar från Svenska Kryssarklubben.

Bakgrund: Många nöjesbåtsägare navigerar idag enbart med hjälp av digitala sjökortssystem. Det är via plotter eller applikationer till läsplatta eller smart telefon. Det enda sättet för att de digitala systemen ska fungera är, som alla vet, att exakt position fastställs med hjälp av satelliter.

Sjöfartsverket har nu fått så många indikationer på att systemen inte visar exakt position på grund av någon form av störning. För en säker navigering ges därför råden:

- Ha alltid alternativa metoder för att bestämma din position och förlita dig inte enbart på positionen i ditt elektroniska sjökort.
- Ha alltid ett uppdaterat papperssjökort ombord.
- Följ aktuella navigationsvarningar via VHF-radio eller sjöfartsverket.se.

I sjökort finns beteckningen "Bk" men visar oftast inte hur båken ser ut. Det vet bara den som kan.

I Stockholms skärgård finns två stora båkar i de yttre skären för identifikation längs kusten. De var tidigare i ett miserabelt skick, något som Ostpricken uppmärksammade för några år sedan.

Nyligen rustades både Svenska Stenarna (med en kon i toppen) och Söder Rödkobb (med ett klot i toppen) upp. Nu vet åtminstone alla Ostprickenläsare det.

Läs mer på sidorna 8-10, om gamla sjömärken som fått ny viktig betydelse.

Carina Lernhagen Matz, redaktör

HEJ ALLA KRYSSARKLUBBSKOMPISAR

Jag vill dela lite av vår eskader till Balticum och Riga! Min fru Birgitta och jag har fått många förfrågningar om vi inte kunde ordna en eskader till Riga eftersom vi varit där flera gånger.

Det är något visst med att lägga ut, lämna skärgården och sakta se öarna försvinna för att ersättas av en obruten horisont, se solen försvinna i havet för att återuppträffa några grader längre österut.

På eskader till Riga var vi åtta båtar. Några kände vi förut, andra var nya bekantskaper. Några båtar hade kvinnlig skeppare, för det mesta seglades de av ett par tillsammans.

Vi hade en idé för hur alla skulle kunna känna delaktighet och engagemang, genom att varje planerad hamn hade en deltagande båt som hamnvärd.

Hamnvärdens uppgift var att för varje hamn ordna med aktiviteter för att lära känna platsen och bygden runt omkring. Det funkade hur bra som helst.

Vi seglade ut från Malma kvarn och satte kurs mot Söru på södra Dagö, Estland. Färden tog nästan ett dygn. Sen blev det olika hamnar som Haapsalu, Kuivastu, ön Kihnu med flera innan Riga. På hemvägen Runö, Kuressaare, Möntu och Ventspils före överseglingen tillbaka till Fårösund.

Målsättningen för alla med den här eskadern var att lära känna nya platser. En annan var att ha kul tillsammans och lära känna varandra. Därför ingick ganska frikostigt med inplanerade liggedagar, då vi hade olika program och besök på museer och med guidade visningar i de olika hamnarna. Tack vare alla båtars engagemang, tid och energi som besättningarna lagt ner för att få en fin gemensam upplevelse, så blev det här sammantaget en mycket fin upplevelse.

Många vill gärna segla med i en eskader, men det är färre som vill ta rollen som eskaderledare. Därför vill jag gärna delge hur den här Riga-eskadern gick till för att inspirera till hur man kan dela på jobbet i hamnarna. Målet att lära känna nya platser uppnåddes verkligen. Det blev också en klar påminnelse om

hur nära vi befinner oss de baltiska staterna men ändå så långt borta. Vi blev också varse människornas vardag där och deras önskan att fortsätta känna den frihet som de känner är hotad.

*Göran Holmqvist
Ordf. i Stockholmskretsen*

Kryssningar med Star Clippers 2025/2026

Kryssning Korsika och Franska Rivieran 18-22/10 2025

Segla Barbados - Panama med Royal Clipper 1-15/11 2025

Kryssning i Västindien Treasure Islands 21-29/11 2025

Vinkryssning i Grenadinerna med Håkan Nilsson 2-11/1 2026

För personlig service och bokning:
040-80 788 | info@poseidoncruises.se | poseidoncruises.se

Specialister på marina resor sedan 1979

ATLANTICA

Försäkring för hela ditt båtliv

Försäkra din båt hos experterna!

Vi har passion för båtlivet och djup kunskap om båtförsäkringar

Läs mer om våra båtförsäkringar på atlantica.se eller gå in direkt via QR-koden. Du är också välkommen att ringa oss på 0200-272727.

ATLANTICA
Försäkring för hela ditt båtliv

atlantica.se

Båten *Black Jack* seglar in på en rekordtid i årets Gotland Runt. Ett kraftigt lågtryck med stormbyar gjorde att starten sköts upp och banan kortades. Medelhastigheten för detta fartvidunder på 100 fot var 14,24 knop! Båten har deltagit i klassiska Sydney-Hobart Race men nu var det start och målgång i Stockholms skärgård. Någon som får en flashback till mycket segel och lågt skrov som på en sandkil från Roslagen!? Mer om vindkraften i ett kåseri i slutet på den här tidningen.

Svenska Stenarna
N 59°35,4' E 19°35,4'

Foto Calle Ahldén

Nyrustad

*Finns någon mer utsatt plats i skärgården än Svenska Stenarna?
Där har i hundratal år funnits ett sjömärke. Senastse åren bara en brädhög.
Nu står där en båk i sin gamla form, men med ny konstruktion, nymålad och
nyrustad. Calle Ahldén har varit där.*

Text Carina Lernhagen Matz

Calle Ahldén kom iland på Svenska Stenarna första gången för 25 år sedan. Han gjorde militärtjänst på stridsbåt och befälet gav order om att båt och besättning skulle ta sig ut till Svenska Stenarna för att räkna plankorna i båken. (!) Sedan dess har han varit iland på Stora Vitkobben, som ön egentligen heter, cirka tjugo gånger. Varför då?

”**För att det** är Stockholms skärgårds verkliga yttre hörnsten och för att ön är så svårtillgänglig. Där kan man komma nära både havsörn och säl och det är alltid fascinerande. Båken har ju varit ett viktigt anöringsmärke när man kommit från havet och ska in i skärgården.”

Det är Sjöfartsverket som byggt den nya båken. Smidet har en firma i Nyköping gjort. Calle berättar:

”Stommen är gedigen i rostfritt stål och med en grov stolpe i mitten. Topptecken och färgsättning på brädorna är utfört på samma sätt som originalet från 1934. Jag tror att Sjöfartsverket tog sitt förnuft tillfånga när båtfolket, Marinen och närliggande utskärgårdsföreningar gjorde gemensam sak och påpekade båkens betydelse som anöringsmärke.

Det finns få referenser för fastställande av egen position så här långt ut i skärgården. Jag tycker att Sjöfartsverket gjort ett mycket fint jobb med båken på Svenska Stenarna. Jag vill också ge en eloge till besättningen på arbetsfartyget Fyrbjörn.”

*”Klipporna i synfältet framför
båtstävven blev större, två höga,
ljusa klippor, som steg upp likt
hägring ur blekt hav – Svenska
Stenarna, de märkligaste och de
yttersta av alla skär.”*

Sten Rinaldo i På Kryss 1958

*Calle Ahldén fascineras av Stockholms utskärgård.
Tv: Svenska Stenarna består av Stora och Lilla Vitkobben och ligger 13 sjömil öster om Rödlöga, eller 4,5 sjömil öster om Röder.*

Andreas Lhotsky,
Byggprojektledare,
Sjöfartsverket

BÅKAR BEHÖVS IGEN

För fyra år sedan skrev Ostpricken om förfallna fasta sjömärken i Stockholms skärgård. Sjöfartsverket hade presenterat en lista över märken för avveckling. Det var då. Nu är det annorlunda.

Andreas Lhotsky på Sjöfartsverket projektleder upprustningen av fartygs- och båtleder från Dalarö upp till Kalix. "Då, när vi hade dessa avvecklingsplaner, var det flera intressegrupper som reagerade", berättar han.

En av dem var Svenska Kryssarklubben.

Andreas: "Nu har vi fokus på att hålla lederna funktionella med fyrar och andra fasta märken. Jag kan väl säga att det skötts lite dåligt under de senaste trettio åren. Nu satsar vi på att bygga nytt istället för att lappa och laga".

Båtfarare i Stockholms skärgård har säkert märkt att det är många fyrar som nu är utbytta eller renoverade. Detta sker oftast för att dess tekniska livslängd är nådd eller för att förbättra arbetsmiljön för Sjöfartsverkets farledstekniker.

Lite mer spektakulära är båkarna på Svenska Stenarna och Söder Rödkobb. Båda är nu upprustade från grunden. Båda byggdes 1934. Tack vare originalritningar så ser de nya konstruktionerna helt ut som de gamla.

För bara några år sedan tyckte man att de kunde rivas. Nu har det visat sig att de behövs. Det är för lätt att slå ut ett gps-system.

Carina Lernhagen Matz

Båken på Söder Rödkobb byggdes 1934, då den här bilden togs. Den står på Rödkläpparna, mellan Långviksskär och Biskopsö. Båken, en vitmålad trekantig träkonstruktion, femton meter hög och med ett svart klot på toppen, syns mycket väl från havet.

Foto: PÅÅ

KÖP & SÄLJ DIN BÅT VIA OSS!

Vi har efterfrågan på kvalitetsbåtar!

Efter över 50 år i båtbranschen och mer än 10 000 sålda båtar har vi en stor kunddatabas med intressenter som söker alla sorters båtar. Vi tar hand om hela processen från annonsering fram tills att ni har pengarna på kontot! Skulle vi inte lyckas hitta en köpare till er båt, så tar vi inget arvode, alltså finns inget att förlora på att testa.

Varför ni ska välja oss!

- › Rikstäckande över hela landet, bred internationell marknadsföring <
- › Kundklientkonto för säker finansiell hantering <
- › Tillgång till din båt under hela försäljningsperioden <
- › Inbyte kan diskuteras som dellikvid <

Hör av dig till någon av oss på Knappe Marin, vi kan allt om båtar och dess försäljning!

Vi finns även i Kalmar, Karlstad,
Luleå & Simrishamn!

Bosse Knappe, VD
Båtmäklare, Göteborg
bosse@knapemarin.se
0705-29 91 12

Jonny Sörensen
Båtmäklare, service, Göteborg
jonny@knapemarin.se
0723-29 91 18

Gunnar Brange
Båtmäklare,
Nyköping/Västerås
Norrköping/Oxelösund
gunnar@knapemarin.se
0705-34 10 85

Per Knappe
Båtmäklare/Service, Göteborg
per@knapemarin.se
0763-20 75 11

Stephen Mathiason
Båtkonsult/Båtmäklare,
Göteborg
stephen@knapemarin.se
0733-44 37 00

Chris Kjellberg
Båtmäklare, Stockholm
chris@knapemarin.se
0736-00 44 15

Peter Ögren
Båtmäklare, Göteborg
peter@knapemarin.se
0723-29 91 14

Mats Lundwal
Båtmäklare,
Knappe Marin Syd
mats@knapemarin.se
0723-07 25 09

Fredrik Aminoff
Båtmäklare, Stockholm
fredrik@knapemarin.se
0702-72 86 86

Gå i på vår hemsida www.knapemarin.se eller scanna QR-koden för att se vårt utbud av båtar & läs mer om oss – vi finns över hela landet!

KURSER & UTBILDNING

FÖR DIG I MOTOR- ELLER SEGELBÅT

KURSER & UTBILDNING

FÖR DIG I MOTOR- ELLER SEGELBÅT

Förarintyg – intensiv

Kursen ger dig kunskap och färdighet i att läsa sjökort och navigera inomskärs. Väjningsregler, sjömanskap, säkerhet m m behandlas. Lunchpaus en timme. Max 15 deltagare, minst 5.

Plats: Stockholmskretsens kansli i Tornhuset, Cylindervägen 12, plan 16, Nacka Strand
Kostnad: 1 995 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 2 495 kr.

Förarintyg – intensiv

Datum: Lördag 27 och söndag 28 september kl 9-16 plus repetition 6 oktober kl 18-20.30
Boka och betala senast 25 september.

Förarintyg – intensiv

Datum: Lördag 11 och söndag 12 oktober kl 9-16 plus repetition 20 oktober kl 18-20.30.
Boka och betala senast 9 oktober.

Kustskepparintyg – intensiv

Kursen ger dig kunskap att vara skeppare i nordiska farvatten. Kustskepparintyg är ett krav för att få framföra ett fritidsfartyg större än 12x4 m. Sökande ska inneha förarbevis och båtpraktik (dag) eller motsvarande intyg. Max 15 deltagare, minst 5.

Plats: Stockholmskretsens kansli i Tornhuset, Cylindervägen 12, plan 16, Nacka Strand
Kostnad: 2 290 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 2 790 kr.
Datum: Lördag 18 och söndag 19 oktober kl 9-16.
Repetition 27 oktober kl 18 - ca 20.30.
Boka och betala senast 16 okt.

Kanalfärd och kanalintyg

Kursen ger dig de kunskaper som krävs för att få färdas på Europas kanalvägar. Du får lära dig olika definitioner, signaler, märken, skyltar och de väjningsregler m m som gäller på kanalerna. Vi diskuterar även olika tekniker för slussning. Max 15 deltagare, minst 5.

Plats: Stockholmskretsens kansli i Tornhuset, Cylindervägen 12, plan 16, Nacka Strand
Kostnad: 590 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 710 kr.
Kostnad för material och examination tillkommer.
Datum: Måndag 1 december kl 17.30-20.30.
Boka och betala på hemsidan.

Mer info och anmälan:
www.sxk.se/stockholmskretsen

Utsjöskepparintyg

Kursen ger dig kunskap om färder bortom Kielkanalen. Du lär dig om strömmar och tidvatten samt hur du rustar båten och planerar för långfärd. Sökande ska ha kustskepparintyg. Max 15 deltagare, minst 5.

Plats: Stockholmskretsens kansli i Tornhuset, Cylindervägen 12, plan 16, Nacka Strand
Kostnad: 3 190 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 3 690 kr.
Datum: Introduktion måndag 3 november kl 18-21. Lördag 8 och söndag 9 november kl 9-16.
Repetition 18 november kl 18-21.
Boka och betala senast 20 oktober.

Båtmekanikerintyg

Motorkurs som ger dig kunskap om impellerbyte, luftning av dieselmotor, filterbyten och åtgärder vid bränslestopp mm. Även ellära, styrning och reglage samt installation av toalett och bordgenomföring. Vi varvar teori och praktik. Delar av kursen hålls utomhus. Ta med lunch och fika. Max 8 deltagare, minst 5.

Plats: Lillängsdal på Ingarö
Kostnad: 2 450 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 2 950 kr.

Båtmekanikerintyg

Datum: Lördag 8 och söndag 9 november kl 9.30-16.30.
Boka och betala på hemsidan.

Båtmekanikerintyg

Datum: Lördag 6 och söndag 7 december kl 9.30-16.30.
Boka och betala på hemsidan.

Elektronisk navigation

Kurs i elektronisk navigation och hur du på bästa sätt kan utnyttja plotter, surfplatta m.m. Kursen innehåller mycket praktik och det är därför bra om du tar med en "padda" eller liknande smart device med den navigationsapp du vanligtvis använder. Vilken app som helst går bra, t.ex. Seapilot, Skippo (tidigare Eniro På Sjön), Boating eller liknande.

Vi lär oss rutt och spår, waypoints och intressepunkter, hur vi kan dela information med vänner och bekanta som vill navigera till samma platser som vi gör. Tanken med kursen är att du ska upptäcka glädjen med att navigera elektroniskt, köra efter säkra rut-ter och få ett säkrare båtliv. Under mörka vinterkvällar kan du planera din kommande båtsommar. Förkunskaper: Förarintyg eller likn. Max 15 deltagare, minst 5.

Plats: Stockholmskretsens kansli i Tornhuset, Cylindervägen 12, plan 16, Nacka Strand
Kostnad: 500 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 600 kr.
Fika ingår.
Datum: 2 oktober kl 17.30-21.30.
Boka och betala senast 28 sept.

VHF - SRC kurs

Genomgång av trafikdisciplin, anrop, DSC samt nöd-, il- och varningstrafik, säkerhetssystemet GMDSS. Praktiska övningar och ett prov utförs hemma vid datorn. Det praktiska provet tas sedan med till examinationen vid det andra kurstillfället. Max 15 deltagare, minst 5.

Plats: Stockholmskretsens kansli i Tornhuset, Cylindervägen 12, plan 16, Nacka Strand
Kostnad: 990 kr, ej medlem i Stockholmskretsen 1 350 kr.

Datum: Måndagarna 17 och 24 november kl 17.30-20.30 (Info om examination meddelas under kursen)
Boka och betala på hemsidan.

Alla kurser genomförs i enlighet med Nämnden för båtutbildnings kunskapskrav: www.battlivsutbildning.se

Vi samarbetar med NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet

Spinnaker- och krysstrim i kölbåt

Kursbåt X-99. Max 8 deltagare, minst 6. Vi seglar en kväll på Baggensfjärden vid Saltsjöbaden med pedagogisk instruktör. Inga förkunskaper om spinnakersegling krävs för grundkursen. För steg 2 krävs förkunskaper från steg 1 eller motsvarande.

Samling: Åk till Saltsjöbadens station och promenera cirka 250 meter ner mot vattnet och pontonbryggan i betong som är en förlängning av stenpiren vid KSSS klubbhus i Saltsjöbaden.
Kursledare: Marcus Morberg.
Pris: 990 kr, ej medlem 1 350 kr.

Spinnaker- och krysstrim steg 1

Datum: Tisdag 26 augusti kl 17.30-21.30

Spinnaker- och krysstrim steg 2

Datum: Tisdag 2 september kl 17.30-21.30

Mer info och anmälan:
www.sxk.se/stockholmskretsen

TEKNIKKVÄLLAR

Ganska ny med båt

Genomgång av på- och avmastning, pallning, skötsel av rigg, motor, krov, inredning. Kvällen är öppen för alla frågor och är avsedd för de som är ganska nya inom båtägandet. De som svarar är några ur tekniska kommittén. Seminarieledare: Peter Öhman

Onsdag 10 september kl 18.30

Kontroll av uppblåsbara flytvästar

Om hur man kontrollerar sina uppblåsbara flytvästar för att öka säkerheten. Många använder uppblåsbara flytvästar. De måste kontrolleras och servas regelbundet. Det har dock visat sig att kolsyrepatronen kan lossna. Därför har Baltic tagit fram en säkringssats som Tekniska Kommittén visar hur man monterar. Under handledning går vi igenom hur man själv kontrollerar sina flytvästar och monterar säkringen. Vi erbjuder grenband för komplettering samt kolsyrepatroner och automatbobiner för ersättning, till bra priser. Tag med familjens alla uppblåsbara västar. Seminarieledare: Björn Green

Tisdag 23 september kl 18.30

Rigg och mast

Har du just mastat av eller står du i begrepp om att snart masta av – utnyttja då tillfället att få aktuell kunskap om vad du ska se över i riggen efter avslutad säsong. Vi besöker Gran segel & rigg/Benns som delar med sig av sin stora kunskap om allt som rör riggen. Denna kväll kan du få svar på frågor som:

- hur och när behöver du checka din rigg
- var finns de svaga punkterna
- hur ser ett kardelbrott ut
- korrosion på wire och under beslag, sår i eloxering
- sprickor i mast och beslagsvetsar, hur allvarligt är det
- bucklor i masten
- trissor för linorna i mast och bom
- hur länge håller rigg och mast
- hur justerar man rullen i rullmasten
- hur ersätter försäkringsbolagen skador

Plats: Gran segel & rigg/ Benns, Prästkragens väg 20, Saltsjö-Boo. Max 50 personer.

Onsdag 8 oktober kl 18.30

Grundläggande båt-el

Hur förbinder man och förlägger kablar?

Vi går igenom de grundläggande begreppen Spänning (Volt) Strömstyrka (Amper) och Motstånd (Ohm). Hur man väljer kabelarea och hur man skall avsäkra båten för att förhindra att kabel-brand kan uppstå. Metoder, material, verktyg och vikten av dokumentation för att få till ett bra

och säkert och reparerbart elsystem.

Seminarieledare: Göran Holmqvist

Måndag 13 oktober kl 18.30

Renovera elsystemet

Funderar du på att renovera din båts elsystem? På detta seminarium får du tips på hur man kan gå tillväga. Några av medlemmarna i SXX:s Tekniska kommittén deltar med sin specialkunskap för att ge råd och svara på frågor. Följande ämnen kommer att tas upp:

- Hur kan man märka upp kablar o komponenter
 - Vilka verktyg/mätinstrument behöver man ha
 - Vilken typ av kablar ska man använda och hur ska de förläggas och anslutas
 - Hur kan man konstruera en ny elpanel
 - Vilken typ av säkringar bör man använda och hur ska de dimensioneras och organiseras
 - Ska man passa på att byta batterier och till vilken typ
 - Hur gör man för att få in solceller i systemet
 - Ska man installera eller modifiera NMEA-nätverk
 - plus frågor som deltagarna tar upp under kvällen
- OBS! Mötet hålls i NBV:s lokal, Klara Södra Kyrkogata 20, 5 min promenad från T-Centralen.

Pris: 200:- för medlemmar, 250:- för icke medlemmar

Seminarieledare: Peter Öhman

Onsdag 15 oktober kl 18.30

Åska och åskskydd

Visning av några av de ultrarapidinspelningar som finns på Internet, och som ger en känsla för det slumpartade förlopp som inleder och fullbordas som blixtnedslag. Genomgång av dels de rekommendationer som utgivits av Ångströmlaboratoriet i Uppsala för decennier sedan, dels den ISO-standard som finns.

Anpassningar som kan behövas för att motverka galvanisk korrosion.

Presentation av skador från två fall av svenska båtar som sänktes under 2014 i Stockholms skärgård.

Ytterligare redovisning av skador som anses typiska.

Diskussioner.

Seminarieledare: Magnus Sterky

Tisdag 21 oktober 18.30

Programkvällarna genomförs på kansliet i Nacka Strand, Cyldervägen 12 och kostnaden är 150 kr för medlem och 200 kr för övriga, där inget annat anges.

Fler tekniska kvällar i november presenteras i nästa nummer av Ostpricken. Obligatorisk förhandsanmälan och betalning på sxx.se/stockholmskretsen

Arr Tekniska kommittén i samarbete med

Den revolutionerande båtpresenningen

TOPTEX BOAT COVER

- Ventilerande
- Lätthanterlig
- Slitstark
- Lättviktig
- Hållbar
- Återvinningsbar

www.poly.se

• PEJLING •

• PEJLING •

*”När jag är på havet stänger jag av allt annat.
Skärgården är det finaste som finns.
Och så älskar jag svinhöga vågor.”*

Rebecca Netzler, OS-medaljör i 49:er FX i tidningen Sjörapporten nr 2/25

Båtmässa för nästa "seamester"

Allt på Sjön i Gustavsberg är en mötesplats för alla båtglada. Eller som arrangören Sweboat säger: Planera för nästa "seamester". Mässan har växt med åren och visst är det trevligt att se och gå ombord på båtar i sitt rätta element. Gratis parkering och inträde, 29-31 augusti. Givetvis är Kryssarklubben också på plats - välkommen!

Veta mer om Nämndö nationalpark

I juni beslutade riksdagen att inrätta Nämndö nationalpark – den 31:a i Sverige och den första marina nationalparken i Östersjön. Parken invigs i veckan mellan 30 augusti och 9 september. Programmet för dagarna kommer att läggas ut på Länsstyrelsens hemsida. Nu bjuder Stockholmskretsens miljökommitté in till ett seminarium om Nämndö nationalpark med Sandra Wennberg från Naturvårdsverket och Elin Deremar från länsstyrelsen. De berättar om vad nationalparken innebär för oss som kommer med egen båt. **Tisdag 7 oktober kl 18.30** Anmälan på hemsidan sxk.se/stockholmskretsen Arr Miljökommittén

Med motorbåt i Alsace

Börje och Anne-Beate Silverfjäll berättar i digitalt föredrag om en 3,5 månaders resa på kanalerna i Europa.

Onsdag 29 oktober kl 18.30 Arr Motorbåtskommittén

Stängd broöppning 2026

Danviksbron mellan Stockholm och Nacka totalrenoveras. Under hela nästa fritidsbåtssäsong 2026 kommer broöppningen vara helt stängd, men fri passage med maxhöjd 11,8 meter. Dock helt stängt för all sjötrafik 17-30 april 2026. Källa regionstockholm.se/danviksbron

24-timmarsseglingar

Svenska Kryssarklubbens 24-timmarsseglingar är en koncentrerad långfärdssegling. Segla så långt som möjligt och återvänd till startplatsen efter 24 timmar. Sensommarens segling går första helgen i september. Läs mer och anmäl er besättning på 24-timmars.nu

Bröllop, födelsedag eller företagsevent

Vi kan erbjuda uthyrning av klubbhuset på Malma Kvarn med långbord på den vackra glasverandan med utsikt västerut mot hamnen. Vi kan diskutera härlig mat, övernattnings, aktiviteter. Sänd en förfrågan till stockholmskretsen@sxk.se

Kom med och titta på gamla båtar

Välkommen att se Sjöhistoriska museets originalbåtsamling! De förvaras i Båtmagasinet på östra Rindö och visas bara några helger om året. Den här hösten håller magasinet öppet 13-14 september samt 10-12 oktober, kl 10-16 samtliga dagar.

Lördag 11 oktober kl 11 har vi bokat en specialvisning. Anmälan och betalning sxk.se/stockholmskretsen Adressen är Militärvägen 43. Arr Motorbåtskommittén

Signalflaggornas betydelse

Var ser man signalflaggor idag? På veteranbåtsfestivaler, vid bröllop eller vid midsommar. Då är det "Stor flaggning" som gäller, d v s hela flaggstället hissats från för till akter. De färgglada flaggorna skapar feststämning och glädje. Men en gång i tiden, före telegrafens, Stockholm Radio, satellittelefoner och mobiler var det allvar när flaggorna hissades. Ett fartygs väl och ve kunde hänga på dessa flaggor. Det förstår man när man kollar vad respektive flagg då betydde: "Jag är havererad" (D-flaggen), "Jag behöver läkarhjälp" (W), "Ni stävar mot fara" (V). Välkommen till ett spännande föredrag om signalflaggornas betydelse förr och nu med Per Göthlin, seglare och fd chefredaktör för tidningarna Segling och Friluftsliv. **Tisdag 28 oktober kl 18.30** Anmälan och betalning sxk.se/stockholmskretsen Arr Program- och utbildningskommittén

Hyr en IF-båt

På Kryssarklubbens anläggning Malma Kvarn ligger två IF-båtar som tillhör klubben. Som medlem kan du hyra en båt för 500 kr per dygn. Det gjorde ett gäng från Qvinna ombord på försommaren, bild här intill. Kolla vidare och boka på sxk.se/kretsmedlem/uthyrning

Läsarsvar om HVO100

I Ostpricken nummer 1/25 fanns en artikel om bränslet HVO 100. Flera läsare har hört av sig, här två svar.

”Hej! Som gammal medlem uppskattar jag Ostpricken. Den här gången har ni skrivit om HVO, och påstår att det blir 90% mindre koldioxidutsläpp. Men när man eldar kolväten, fossilfria såväl som fossila, så blir det så mycket koldioxid som verkningsgraden medger.

Dieselmotorer har väsentligt högre verkningsgrad än bensinmotorer, men skillnaden mellan vanlig diesel och HVO är ju minimal som ni säger i artikeln. Så någon minskning av koldioxid blir det inte.

Problemet med koldioxiden är inte vad den kommer ifrån utan vart den tar vägen. Cirka 1/3 från alla bränslen går till atmosfären, och om 100 år är fortfarande 13 %

kvar där och fortsätter att påverka klimatet.

Att våra politiker har bestämt att man inte skall räkna koldioxid från biobränslen är rena stolleprovet.

Mvh, Jan-Olof Hedman”

”Kanonartikel i Ostpricken! Jag har haft denna diskussion med många båtägare men i stort sett mer än 50% ser till och med den skattefria dieseln till yrkessjöfart som bättre (lågt pris)

Jag har en Celeste 370 ritad av Gabriel Heyman som har två Volvo Penta 300 hkr samt Eberspracher värmare som jag kör på HVO. Jag har haft båten i tre säsonger, nu snart fyra, och motorerna har gått i min ägo ca 400 timmar. Vi valde när vi gick från segelbåt till motorbåt att välja HVO.

- Betydligt dyrare.
- Ingen rök.
- Inga svarta avlagringar på skrov.
- Högre verkningsgrad på både värmare och motor.
- Och framför allt, ingen lukt, väldigt bra i hamn med värmare på.

Synd att vi inte premieras skattemässigt, vilket är konstigt att inga politiker pratar om.

Med inspiration och glädje, Lars-Göran Andersson”

Utökat fågelskydd i Stora Nassa

På begäran av markägaren Elisabeth och Robert Nathansons familjestiftelse har Länsstyrelsen förlängt fågelskyddet i Stora Nassa till den 31 augusti i år. Motivet är i första hand att skydda häckande svärter. Kjell Molde, Nacka, är skeptisk och skriver till Ostpricken: ”Jag var i mitten av augusti 2024 ute i Stora Nassa i sällskap med en annan båt. Syftet var att med våra jollar ro ut till de yttre skären i ögruppen den 16:e, där tillträdesförbud då gällde fram t.o.m. den 15 augusti. Att komma till utsidan av Bodharan och få vyer över öarna och skären däromkring är en stark naturupplevelse. Nu har tillträdesförbudet förlängts. Det innebär en inskränkning i vår rätt att vistas i och njuta av vår natur!” Länsstyrelsen bedömde att en förlängning av tillträdesförbudet till 31 augusti är motiverat då det minskar störning på svärtingarna när de endast är några veckor gamla eller yngre, vilket indirekt minskar attackerna från trutar och gynnar förutsättningarna för årskullarnas överlevnad.

ALLT PÅ SJÖN
I GUSTAVSBERG

Huvudsponsor
SUBARU

29-31 augusti

Välkommen till
Sveriges största flytande båtmässa!

- Prova-på jollesegling, RIB och elbåtar!
- Provkörningar & uppvisningar
- Över 200 nya motor- och segelbåtar
- Tillbehör, kläder och utlottningar
- Träffa expertis på plats

Dynor & kapell

Här hittar du allt du behöver till dynor, kapell och skrovklädsel.

- * Vi har ett stort sortiment av marina tyger och konstläder. Skumplast och stoppningsmaterial
- * Kapellväv från Sunbrella, Sauleda & Sandatex
- * Kapellrör, beslag och bågar
- * Blixtlås och rutor

www.ostersjokompaniet.se

BYGGA PÅ ÖN?! VÄLKOMMEN TILL OSS PÅ SKÄRGÅRDENS BYGGHANDEL!

VINDÖ BYGGVAROR HAR LEVERERAT BYGGMATERIAL MED EGEN BÅT I ÖVER 60 ÅR.

PÅ VINDÖ FINNS BRÄDGÅRD MED HYVLERI, IMPREGNERING OCH FÄRGHANDEL

VINDÖ BYGGVAROR AB

90 år
1935-2025

Fyra generationer i skärgårdens tjänst

Hurtig Rut är grundgående, snabb och lastar 40 ton

LEVERANSER MED BIL & BÅT • HÄMTNING AV BYGGAVFALL PÅ Ö
EGEN GÄSTBRYGGA • HANDLA ONLINE • 08-55 77 00 50

MEDLEMSRABATTER!

Logga in på sxk.se och vidare till krets/medlem, sedan "Medlemsförmåner", därefter "Medlemsrabatter".

15% rabatt på hela sortimentet från Nautec. Rabattkod erhålles när du är inloggad på sxk.se. Kontakta Båtmagneten för offertförfrågan på övrigt sortiment. Tel 08-571 685 70 info@batmagneten.se

SXK-medlem får rabatterat pris på hamnavgiften på KMK:s klubbholme Högböte, sydost om Möja. Här finns bastu, sandstrand, gångstigar runt ön, el vid bryggan samt sopmaja. Motor- och segelbåtar är välkomna, kontakta gärna tillsynsman före ankomst för att kolla att plats finns, 070-259 92 29.

Medlem i SXK kan utnyttja de övernattningsmöjligheter som Klubbhuset CA House erbjuder vid Limehouse Basin i Docklands. Var vänlig kontakta CA House för bokning tel 44 (0)20 7537 2828 eller office@theca.org.uk

Ditt medlemsnummer och -kort hittar du på "Mina sidor" på www.sxk.se. Du behöver vara inloggad som medlem. Skapa konto den första gången.

10 % rabatt på båtförsäkring. Tel: 08-541 717 50. E-post: info@svenskasjo.se

20% rabatt på ordinarie priser på hela sortimentet. Kan inte kombineras med andra erbjudanden. Tel. 08-35 29 50 kundservice@batterieexpressen.se

Rabattkod: sxk50-uhnr
Villkor: Koden används vid köp på stockholmradiol.se och ger 50% rabatt på privat VHF-abonnemang under första året. Koden är giltig till 2025-12-31.

20% på Göta kanal-kryssning med Strömmas fartyg; Juno, Wilhelm Tham och Diana. 15 % på kryssningar med övriga av Strömmas fartyg i Stockholm och Göteborg.

Rabatt på kryssningar med angivande av avtalsnummer. Länk på hemsidan sxk.se under "Medlemsförmåner". Centralbokning tel 08-22 21 40.

10% på nya segel. Ange ditt medlemsnummer i offertförfrågan för att ta del av erbjudandet. elvstromsails-sverige.se/Sxk/

15 % rabatt på hyra av mindre motorbåt genom företaget Våg. Rabattkoden är "SXK25". Börja med att skapa konto (kostnadsfritt) på takeawave.se

Rabatt på gästhamnsavgiften i SXK Malma Kvarn (ej midsommar). Giltigt medlemskort ska uppvisas. Som inloggad medlem på sxk.se, gå till "Till mina sidor", där finns grön knapp "Medlemskort". Hamnkaptan 15 juni-31 augusti tel 08-571 430 74. Övrig tid tel 08-716 22 50.

Logga in på SXK:s webbutik med 20 % på alla varor! Sjösäkerhet, textilier, böcker och medlemsvaror. sxk.se/webbutik

Vindkraft i k-märkta 12mR Princess Svanevit.

Den direktverkande vindkraften

En Safir utan rigg la till vid vår gästbrygga. Jag pratade med skepparen och förväntade mig någon dramatisk berättelse om avmastning i hårt väder.

Men icke så, han berättade att han tänkte konvertera båten till en solcellsdriven båt med solceller på hela däck som direkt skulle driva en el-motor. Förra hösten hade vi ett miljöseminarium på Stockholmskretsen om miljövänliga alternativ till diesel med mindre CO² avtryck, diskussioner om nya innovativa drivlinor och el/batteridrivna båtar.

Jag har börjat undra om vi intresserar oss alltför mycket för nya innovationer och missar de miljövänliga alternativen. Det kanske räcker med att ge det uppenbara nytt namn. Jag skulle alltså vilja slå ett slag den direktverkande vindkraften.

Vindkraften är imponerade i sin enkelhet. Den kräver nästan inga rörliga delar och inga kemiska processer. I princip består framdrivningen av tre delar: En stor vindfångare, en anordning av spiror och vajrar som spänner ut vindfångaren och en undervattensdel som tillsammans med rodet gör att den sidoverkande kraften som vinden ger upphov till kan omvandlas till en framåtriktad kraft.

Vind finns i överflöd. Detta gör våra skärgårdsområden idealiska för att använda sig av vindkraft. Mängden tillgänglig vind räcker till för nästan hur många samtidiga användare som helst och man behöver inte köa för att tanka eller ladda batterierna.

En båt med direktverkande vindkraft kan röra sig fort genom vattnet, betydligt fortare än den vind som driver den. Hastighetsrekordet för en segelbåt är för närvarande

65,5 knop eller 121,1 km/h. Dygnrekordet över 24 timmar är 908 nm som motsvarar en snittfart på 37,8 knop. Säg den eldrivna båt som matchar det?

Finns det då inte några nackdelar med denna kraftkälla? Det gör det naturligtvis. Även om tillgången på vindkraft är nästan oändlig så kan den lokalt vara frånvarande. Vid mindre vattenytor och med höga omgivande landmassor så blir det vanligt med stiltje.

Vi måste då skapa någon typ av hybridsystem som kan ta över framdrivningen när vinden är opålitlig eller frånvarande.

Det kan vara muskeldrivna system med åror eller paddlar eller kanske vanligare, hybridsystem med en hjälpmotor som kan monteras utanpå skrovet eller nere i kölsvinet. Ett sådant hybridsystem kan använda vindens kraft när den är tillgänglig och växla över till andra framdrivningskällor när vinden är frånvarande eller rakt emot.

För att återvända till Safiren, så är jag säker på att en Safir som drivs med direktverkande vindkraft utmanövrerar en el-driven Safir i nästan varje mätbar aspekt inklusive miljöaspekterna. Många av oss som är medlemmar i SXK har båtar som helt eller delvis kan framdrivas med vindkraft. Låt oss använda oss av denna så mycket som vi kan. Övergång till HVO-diesel eller konvertering till eldrift kan ge oss ytterligare miljövinster men det blir ändå bara på marginalen jämfört med att inte använda motorn över huvud taget.

Käseri av Mats "Mattis" E Johansson
Stockholmskretsens miljökommitté

• KALENDARARIUM •

AUGUSTI

16 Start Aspirantläger Malma
16 "Meet Up" i Norrviken med Qvinna ombord
26 Kurs: Spinnaker- och krysstrim, steg 1
29 Start Allt på Sjön i Gustavsberg

SEPTEMBER

02 Kurs: Spinnaker- och krysstrim, steg 2
10 Teknik: Ganska ny med båt, Peter Öhman
23 Teknik: Kontroll av uppblåsbara flytvästar, Björn Green
27 Kursstart Förarintyg – intensiv

OKTOBER

02 Kurs Elektronisk navigation
07 Föredrag Nämdö nationalpark
08 Teknik: Rigg och mast, besök hos Benn's
11 Besök med visning, Båtmagasinet, Rindö
11 Kursstart Förarintyg – intensiv
13 Teknik: Grundläggande båt-el, Göran Holmqvist

Båtglädje. Kunskap. Information.
Vill du också synas i Ostpricken?
Kontakta
Anne-Louise Fröding 070-522 14 73
annelouise.froding@gmail.com

VI HJÄLPER DIG MED: tvätt, mögelbehandling och impregnering av kapell, markiser, förtält, båtdynor, båtmattor samt reparationer, byte av blixtlås, rutor m.m.

För mer information gå in på: www.nackakapelltvatt.se
Kontakta oss på telefon: 070-205 84 09
Ni hittar oss på Stenhuggarvägen 2 R,
Saltsjö-Boo Kummelbergets Industriområde

Reparation & Försäljning
Aluminium, Stål och Bronspropellrar

Välkommen in eller besök vår webbshop!

Mälarvarvsbacken 14
117 33 Stockholm
Tel: 08-669 01 05
www.propellertrim.se

LANDGÅNGAR- Aluminium 3-16m

Flytbryggor: D404 2,2X4,8m
D600 2,2X6m
D700 2,4X10m

Y-bommar
Avbärbommar
Beslag m.m.

MADE IN SWEDEN

Kontakta oss för mer info och:
0910-723100 / info@daco.se / www.daco.se

SELDÉN SPECIALISTER
Sveriges största återförsäljare av Furlex rullsystem och gennakerrollarna Seldén CX och GX. Sommarrabatt vid köp av nytt eller anpassning av befintligt segel.

J-122 stor och fock i G2 Membranduk, fibermix kolfiber & technora, lätt ljusgrå taft 2 sidor. 1a resp 2a RayMarine2Star och Worlds 2H Gotland Runt.
Fotograf Henrik Hydén

15-30% SOMMARRABATT

SEGEL, KAPELL, RULLSYSTEM OCH BÅTTILLBEHÖR

Stor sommarkampanj Cruisinglaminatduk: Beställ segel i cruisinglaminatduk. Välj mellan klassiskt vita segel, modernt gråa eller onyx svarta. Beställ i augusti-september. Välj mellan snabb leverans (1-4 veckor) eller en extra rabatt för årets lägsta pris.

Nyhät 2025 - Segla nu - betala senare! Nu är det ännu enklare att investera i nya segel, kapell och rullsystem från Boding Segel. Vi är stolta att kunna erbjuda avbetalning - så att du kan förverkliga dina seglingsdrömmar direkt, och betala i den takt som passar dig.

Rullgennaker och Code: Köp gennaker eller code med eget integrerat rullsystem. Kampanjerbjudande på komplett lösning. Kan monteras i hamn innan du kastar loss för dagen. Lika lätt att rulla ut gennaker/code som att rulla ut rullgenuan. Båtfart ökar med 1-3 knop. Möjligt på alla båttyper.

Lazy-Bag & Rullgenuakapell: Boding Lazy-bag 2025, görs custom för varje segel/båttyp för optimal passform. Låga väggar för minimal vindstörning vid segling samt effektiv ås-effekt för vattenavrinning. **Rullgenuakapell WM80**, ny kapellväv som är optimal för rullgenuakapell. Lättare, mer följsam och mycket starkare.

Lagerutförsäljning: Utförsäljning av ca 40 segel och 40 kapell med 20-60% rabatt. Gäller demo, lager och ej uthämtade produkter. Skriv till info@boding.se och berätta vad du behöver, så återkommer vi med vad som finns till just din båt.

Beställ i augusti-september 2025. Gäller vid beställning senast 30e september 2025.
Ring 08-745 12 20 eller maila din båttyp till info@boding.se så svarar vi med aktuella erbjudanden till just din båt.

	ORD.PRIS	KAMPANJ
RULLGENNAKER CODE 1 + SELDÉN CX		
First 31.7 LR, Hanse 315, Nova, Omega 30	31 500 kr	25 900 kr
Dehler 35, Dufour 365 GL, Hanse 350, Jeanneau 36i	39 800 kr	32 900 kr
Arcona 400, Bavaria 42 Cr, First 40.7, HR 42, X-412	49 500 kr	42 900 kr
STORSEGEL DACRONDUK		
Birdie 24, Maxi 68 & 77, MS 20, Misil II, Viggen	11 550 kr	9 300 kr
Allegro 27, Compis, Maxi 84, Shipman 28, Vega	15 600 kr	11 700 kr
RULLGENUA CR.LAMINAT TRIRADIAL		
Arcona 32, Ballad, Bavaria 34, Cina 32, Scampi,	33 800 kr	26 900 kr
Bavaria 33 Cr, Dehler 33, First 31.7 LR, Scanmar 33	37 950 kr	29 900 kr
Bavaria 39 Cr, Jeanneau 39 DS, Oceanis 393,	53 900 kr	44 900 kr
LAZYBAG CUSTOM FIT 2025		
Albin Cumulus, Comfort 30 & 32, HR-26, Scampi,	8 500 kr	7 500 kr
Albin Nova, Bavaria 32 & 34, C-ina 32, Omega 34	11 700 kr	9 900 kr
Arcona 370, Bavaria 40, Dehler 34 DD, Hanse 371	13 450 kr	11 450 kr
RULLGENUA KAPELL WM80		
Arcona 32, Ballad, Comfortina 32, Scampi	7 950 kr	6 750 kr
Comfort 32, HR 31, Linjett 33, Maxi 95, Najad 343	8 950 kr	7 750 kr
Bavaria 42 Cr, Dufour 40, Najad 390, Oceanis 411	10 800 kr	9 750 kr

Gäller totalt över 1500 båttyper. Pris varierar med yta, material, detaljutföranden, färg m.m.

WWW.BODING.SE

STOCKHOLM. Tel 08-745 12 20 stockholm@boding.se
GÖTEBORG. Tel 031-93 30 82 gbg@boding.se
MALMÖ. Tel 040-15 99 65 malmö@boding.se
OSLO. Tel +47 23 22 99 00 oslo@boding.se

ART Asymmetric Rib Technology

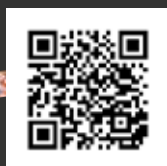
Relationen mellan trummans grepp och släpp är avgörande för hur en vinsch upplevs. Två-tre varv lina på trumman ska räcka och när man släpper ut linan ska den glida ut med lagom last, jämnt och lugnt. En lina får alltid små deformationer där den ligger an mot trummans vertikala ribbor men med ribborna placerade asymmetriskt, det vill säga med varierande mellanrum, förhindrar vi att alla små inbuktningar landar på en ny ribba samtidigt och utmatningen blir därigenom harmonisk.

SELF-TAILING

Vinscharnas Self-tailing är fjädrande och utformad för att hålla linan på plats utan att skapa friktion. Inför stagvändningen förbereder man sin lovarstvinsch och i vindögat tar man hem slacket. Skotet ligger i Self-tailing spåret och vinschhandtaget är redan där. Är man snabb så räcker det med ett eller två varv med handtaget för att trimma det sista på förseglet.

Race GRIP Nytt patenterat vinschhandtag med marknadens mest logiska placering av spärrmekanismen. På sidorna!

Se video

E66

2-växlade Self-tailing vinschar

S30 S40 S46 S52 S60 S66

3-växlade elektriska vinschar

E40 E46 E52 E60 E66

POWERED BY **SELBus**

 SELDÉN